КРИМІНАЛЬНЕ ПРАВО ТА КРИМІНОЛОГІЯ. КРИМІНАЛЬНО-ВИКОНАВЧЕ ПРАВО

DOI: 10.34015/2523-4552.2019.4.13
УДК 343.8

Колб О. Г.,
доктор юридичних наук, професор,
професор кафедри кримінального права
та процесу Національного університету
«Львівська політехніка»
ORCID: 0000-0003-1792-4739
Дучимінська Л. М.,
начальник управління контрольно-
перевірочної роботи головного управління
Пенсійного фонду України
у Волинській області

ІНОЗЕМНЕ ІНВЕСТУВАННЯ ЯК ОДНЕ ІЗ ДЖЕРЕЛ НАПОВНЕННЯ БЮДЖЕТУ ПЕНСІЙНОГО ФОНДУ УКРАЇНИ ТА ШЛЯХИ ЗАПОБІГАННЯ ПРАВОПОРУШЕННЯМ У ЦІЙ СФЕРІ

У статті з'ясовано зміст і сутність інвестиційної діяльності в Україні як одного із джерел формування Державного бюджету та інших сфер соціального забезпечення населення з урахуванням корупційних ризиків і вірогідності вчинення кримінальних правопорушень у сучасних умовах життєдіяльності нашої держави, а також розроблені науково обґрунтовані заходи, спрямовані на вирішення існуючих проблем з означених питань.

Ключові слова: інвестиція; Пенсійний фонд; соціальне забезпечення; кримінальне правопорушення; запобігання; корупційні ризики; суспільно небезпечні наслідки.

В статье установлено содержание и сущность инвестиционной деятельности в Украине как одного из источников формирования государственного бюджета и других сфер социального обеспечения населения с учетом коррупционных рисков и вероятности совершения уголовных преступлений в современных условиях жизнедеятельности нашего государства, а также разработаны научно обоснованные меры, направленные на решение существующих проблем по указанным вопросам.

Ключевые слова: инвестиция; Пенсионный фонд; социальное обеспечение; уголовное преступление; предупреждение; коррупционные риски; общественно опасные последствия.

Постановка проблеми. Як свідчить практика, основною характерною рисою сучасної світової економіки, включаючи й Україну, є міжнародна економічна інтеграція, що передбачає і діяльність, яка стосується іноземного інвестування. Як з цього приводу слушно зазначив Джефрі Д. Сакс, економічний успіх будь-якої держави світу засновується на зовнішній торгівлі та іноземному інвестуванні. Ще жодній країні не вдалося створити здорову економіку ізольовано від світової економічної системи [1, с. 364]. Саме тому майже всі держави світу входять в регіональні та глобальні об'єднання, намагаючись вирішити існуючі проблеми та покращити свої економічні показники, а останнім часом набуло поширення гасло соціальної інтеграції людей на Землі, що має на меті покращення життя [2, с. 4], включаючи й можливості активізації іноземного інвестування у конкретно взятую країну.

Виходячи з цього, перед Україною також стоїть завдання увійти в міжнародний економічний простір шляхом створення у тому числі привабливого інвестиційного середовища, подолання відсталості, а також низької міжнародної конкурентоспроможності, у тому числі у контексті вирішення проблем фінансового наповнення Пенсійного фонду України, і навіть, як слушно зробив висновок О. Г. Белорус, деградації [3, с. 6]. При цьому варто зазначити, що на сьогодні сучасне світове господарство, яке включає у себе й діяльність з питань іноземного інвестування та соціального забезпечення населення, характеризується двома протилежними тенденціями, а саме: одна із них полягає в зростаю-

чій глобалізації, цілісності світової економіки, а інша пов'язана з відособленням, утворенням економічних центрів світового господарства, економічним забезпеченням і взаємовпливом окремих країн і регіонів, тобто з регіоналізацією.

У таких умовах Україна ще у 2004 р. розпочала активні дії, спрямовані на її входження у міжнародний економічний простір, прийнявши, зокрема, Закон України «Про Загальнодержавну програму адаптації законодавства України до Законодавства Європейського Союзу» [4], а в 2018 р. визнала одним із пріоритетних національних інтересів нашої держави сталий розвиток національної економіки, закріпивши це у п. 2 ч. 3 ст. 3 Закону України «Про національну безпеку України» [5], що має важливе значення і для реалізації завдань соціальної політики в Україні. Поряд із тим, як показали результати даного дослідження, сучасний стан іноземного інвестування в Україні знаходиться на досить низькому рівні.

Постановка завдання. Саме зазначені обставини обумовили вибір теми цієї наукової статті та визначили її основне завдання – розробити науково обґрунтовані заходи, спрямовані на вирішення існуючих проблем з означених питань, включаючи запобігання корупційним ризикам у сфері пенсійного та соціального забезпечення населення України.

Аналіз останніх досліджень. Як встановлено в ході цього наукового пошуку, досить активно та результативно у зазначеному напрямі працюють такі учені, як: О. А. Белорус, А. П. Заєць, С. А. Косінов, А. Ф. Крижановський, О. В. Петришин,

С. П. Погребняк, В. С. Реутов, М. М. Семенова, О. Ф. Скакун, Н. В. Сюр, О. Ю. Шостко, І. В. Яковлюк та інші. Проте досі на доктринальному рівні не повною мірою з'ясовано сутність та вплив корупційних правопорушень на ефективність інвестиційної діяльності в Україні, що суттєво знижує можливості наповнення як Державного бюджету, так і дохідної частини Пенсійного фонду України.

Виклад основного матеріалу.

Як встановлено в ході даного наукового пошуку, до основних факторів, які негативно впливали на процес інвестиційної діяльності та реалізації відповідних соціальних програм в Україні, можна віднести такі:

1. Зниження економічного потенціалу нашої держави внаслідок втрати контролю за територією Автономної Республіки Крим, частинами території Донецької та Луганської областей.

2. Суттєве погіршення більшості показників економічної діяльності, а саме: зниження, зокрема, тільки у 2016 році обсягів ВВП (-10,4 % порівняно з показниками 2014 р.); промислової продукції (-13,4 %); сільськогосподарського виробництва (-4,8 %); обороту роздрібною торгівлі (-20,7 %); вантажообігу (-6,0 %); експорту та імпорту (-31,8 % та -32,2 % відповідно); зростання національного боргу до 65,5 млрд дол. США, а обсягу тіньової економіки – до 40 % ВВП.

3. Девальвація національної валюти (втричі відносно долара США), суттєве збільшення рівня інфляції (тільки у 2016 р. на 48,7 %); подорожчання комунальних тарифів для населення (вартість газу – на 280 %; тепла – на 72 %; світла – на 50 %).

4. Зниження рівня життя населення (реальна зарплата – на 20,2 %);

зростання безробіття, у тому числі латентного (рівень безробіття за методологією МОП серед економічно активного населення віком 15–70 років становить 9 %, а працездатного віку – 9,4 %); збільшення відсотка бідного населення (понад 25 %).

5. Тривала несприятлива зовнішньоекономічна кон'юнктура, яка проявилася у падінні цін на метали, сільськогосподарську продукцію, суттєвому зменшенні доходів від експорту тощо.

6. Витрачання значних коштів на утримання Збройних Сил України, їх матеріально-технічне та інші види забезпечення у зв'язку з проведенням ООС (операції об'єднаних сил) на Сході України.

7. Гострота та нестабільність політичної ситуації, яка проявляється у зниженні рівня легітимності та ефективності влади, різкому загостренні різноманітних політичних конфліктів (між владою та опозицією, політичними конкурентами в межах однієї електоральної ніші, конкуруючими фінансово-промисловими групами, що мають політичний вплив тощо), звинуваченні вищих посадових осіб у корупції або некомпетентності, поширеності протестних акцій в Україні.

8. Масштабний процес внутрішньої міграції внаслідок анексії Автономної Республіки Крим та ведення масштабних бойових дій в зоні дії ООС (біля 1,6 млн внутрішньо переміщених осіб і біженців).

9. Негативні процеси у суспільній свідомості – незадоволеність власним становищем та песимізм щодо майбутнього (понад 40 % опитаних респондентів), високий рівень аномійної деморалізованості (понад 60 % опитаних осіб) [6].

10. Величезний вплив на економічні та фінансові відносини в Україні, включаючи й інвестиційну діяльність, корупції. При цьому, як встановлено на науковому рівні, до цього часу достеменно невідомі обсяги вчинених корупційних правопорушень в Україні, оскільки вони характеризуються найвищим рівнем латентності [7, с. 36].

Більш того, корупція в Україні має свої особливості та значно відрізняється від корупції у розвинутих країнах, а саме – це корупція кризового типу [8, с. 6].

За оцінками впливової дослідницької організації «Глобальна фінансова доброчесність» (Global Financial Integrity – GFI), країни, що розвиваються (а до таких належить і Україна), втрачають понад 1 трлн доларів на рік через «незаконні фінансові потоки», що випливають із злочинності та корупції! Ця швидко зростаюча цифра вже в 10 разів перевищує загальну суму іноземної допомоги (включаючи й інвестиції), яку отримують ці держави [9, с. 8]. У таких умовах Україна об'єктивно зобов'язана на всіх рівнях (політичному, законодавчому, організаційному і т.і.) вжити всі необхідні заходи та розробити шляхи, спрямовані на підвищення рівня й ефективності іноземного інвестування, як одного із джерел фінансового наповнення Пенсійного фонду України.

Як показало вивчення наукової літератури [10], а також нормативно-правових джерел з означеної проблематики дослідження, активізація діяльності України у цьому напрямі розпочалась з перших днів її незалежності, закріпивши основні засади з питань іноземного інвестування в Конституції України 1996 р. [11] та

Законі України «Про міжнародні договори України» 1993 р., який нині діє у новій редакції від 29 червня 2004 року [12]. Так, у ст. 9 Основного Закону зазначено, що чинні міжнародні договори, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, є частиною національного законодавства України. А в ч. 2 ст. 9 Конституції України визначено один із запобіжних заходів незаконного інвестування в нашої державі, а саме: укладення міжнародних договорів, які суперечать Конституції України, можливе лише після внесення відповідних змін до Основного Закону.

Водночас, як це витікає із змісту ч. 2 ст. 19 Закону України «Про міжнародні договори України», якщо міжнародним договором України, який набрав чинності в установленому порядку, встановлено інші правила, ніж ті, що передбачені у відповідному акті законодавства України, то застосовуються правила міжнародного договору. Але й у цьому випадку, як слушно зазначив С. П. Погребняк, норми Конституції України мають більшу юридичну силу, ніж норми міжнародних договорів, обов'язкових для України, позаяк у ч. 1 ст. 19 зазначеного вище Закону вказано, що чинні міжнародні договори застосовуються у порядку, передбаченому для норм національного законодавства [13, с. 186].

У цьому контексті звертають на себе увагу й інші норми Конституції України, у яких визначено основні законодавчі шляхи, що спрямовані на розвиток і удосконалення іноземного інвестування та соціального забезпечення населення в нашої державі в нашої державі, а саме:

а) ст. 8, у якій закріплено положення про те, що в Україні визнається і діє принцип верховенства права, відповідно до якого Конституція України має найвищу юридичну силу. Закони та інші нормативно-правові акти приймаються на основі Конституції України і повинні відповідати їй;

б) ст. 13, де йдеться про те, що земля, її надра, атмосферне повітря, водні та інші природні ресурси, які знаходяться в межах території України, природні ресурси її континентального шельфу, виключної (морської) економічної зони є об'єктами права власності Українського народу. Від імені Українського народу права власника здійснюють органи державної влади та органи місцевого самоврядування в межах, визначених цією Конституцією. Держава забезпечує захист прав усіх суб'єктів права власності і господарювання, соціальну спрямованість економіки. Усі суб'єкти права власності рівні перед законом;

в) ст. 18, у якій зазначено, що зовнішньополітична діяльність України спрямована на забезпечення її національних інтересів і безпеки шляхом підтримання мирного і взаємовигідного співробітництва з членами міжнародного співтовариства за загальновизнаними принципами і нормами міжнародного права;

г) ст. 26, де говориться про те, що іноземці та особи без громадянства, які перебувають в Україні на законних підставах, користуються тими самими правами і свободами, а також несуть такі самі обов'язки, як і громадяни України, за винятками, встановленими Конституцією України, законами чи міжнародними договорами України;

г) ст. 42, у якій йдеться про те, що держава забезпечує захист конкуренції у підприємницькій діяльності;

д) ст. 54, у якій вказано, що держава сприяє розвитку науки, встановленню наукових зв'язків України зі світовим співтовариством;

е) ст. 55, де говориться про те, що права і свободи людини і громадянина захищаються судом, а також про те, що кожен має право після використання всіх національних засобів юридичного захисту звертатися на захист своїх прав і свобод до відповідних міжнародних судових установ чи до відповідних органів міжнародних організацій, членом або учасником яких є Україна;

є) ст. 56, у якій йдеться про те, що кожен має право на відшкодування за рахунок держави чи органів місцевого самоврядування матеріальної та моральної шкоди, завданої незаконним рішенням, діями чи бездіяльністю органів державної влади, органів самоврядування, їх посадових і службових осіб при здійсненні ними своїх повноважень;

ж) ст. 58, у якій зазначено, що закони та інші нормативно-правові акти не мають зворотної дії, крім випадків, коли вони пом'якшують або скасовують відповідальність особи;

з) ст. 59, де вказано, що кожен має право на професійну правову допомогу;

и) ст. 66, у якій говориться, що кожен зобов'язаний сплачувати податки і збори в порядку і розмірах, встановлених законом;

і) ст. 68, у якій йдеться про те, що кожен зобов'язаний неухильно додержуватися Конституції України, не посягати на права і свободи, честь

і гідність інших людей. При цьому незнання законів не звільняє від юридичної відповідальності.

Важливе місце у реалізації зазначених напрямів діяльності України, включаючи й той, що стосується іноземного інвестування та пенсійного забезпечення, відведено в Основному Законі й тим органам державної влади (ст. 6), які уповноважені здійснювати відповідні дії (чи утримуватись від таких) з цього приводу. Так, згідно з положеннями п. 14 ст. 85 Конституції України, Верховна Рада України вправі застосовувати рішення про надання Україною позик і економічної допомоги, а також одержання Україною від іноземних держав, банків і міжнародних фінансових організацій позик, не передбачених Державним бюджетом України, а також здійснювати контроль за їх використанням. При цьому виключно законами України визначаються засади: а) використання природних ресурсів; б) виключної (морської) економічної зони; в) континентального шельфу; г) освоєння космічного простору; г) організації та експлуатації енергосистем, транспорту і зв'язку; д) правовий режим власності; е) правові засади і гарантії підприємництва; правила конкуренції та норми антимонопольного регулювання; є) засади зовнішніх зносин, зовнішньоекономічної діяльності, митної справи; ж) підстави цивільно-правової відповідальності; з) діяння, які є злочинами, адміністративними або дисциплінарними правопорушеннями та відповідальність за них (відповідно п. п. 5, 7, 8, 9, 22 ст. 92 Конституції України).

Таким чином, слід констатувати, що формально на конституційно-правовому рівні в Україні визначено

основні стратегічні шляхи та засоби їх досягнення і забезпечення, які мають пряме відношення до створення привабливого інвестиційного клімату для іноземців та зарубіжних держав і міжнародних організацій, а також розв'язання завдань щодо пенсійного та іншого соціального забезпечення населення, з урахуванням у тому числі корупційних ризиків.

У такому ж сенсі зазначені шляхи закріплено і в інших законах України. Зокрема, у п. 1 ч. 2 ст. 25 Закону України «Про національну безпеку України» вказано, що планування у сферах національної безпеки і оборони здійснюється відповідно до принципу дотримання національного законодавства і міжнародних зобов'язань України. При цьому, як витікає із змісту ч. 1 ст. 25 даного Закону, метою планування є забезпечення реалізації державної політики у даних сферах шляхом розроблення стратегій, концепцій, програм, планів розвитку органів сектору і оборони, управління ресурсами та ефективного їх розподілу.

У свою чергу, у п. 2 ст. 26 Закону України «Про національну безпеку України» зазначено, що стратегія національної безпеки України визначає поточні та прогнозовані загрози національній безпеці та національним інтересам України з урахуванням зовнішніх та внутрішніх умов, а в п. 3 ст. 26 – основні напрями зовнішньополітичної діяльності держави для забезпечення національних інтересів і безпеки. При цьому, якщо виходити із визначення терміна «загрози національній безпеці України», який закріплений в ст. 1 вищевказаного закону (а це – явище, тенденції і чинники, що уне-

можливлють чи ускладнюють або можуть унеможливити чи ускладнити реалізацію національних інтересів та збереження національних цінностей України), то варто визнати, що до таких слід віднести й порушення, які можуть мати місце (чи вчинені) у процесі діяльності, пов'язаної з іноземним інвестуванням в нашої державі. Особливо небезпечним у таких випадках є корупційні ризики (ст. 1 Закону України «Про запобігання корупції» [14]) та корупційні діяння у сфері іноземних інвестицій та соціального забезпечення населення [15, с. 60–68].

У такому ж контексті сформульовано зміст тих напрямів діяльності України, що стосуються Загальнодержавної програми адаптації законодавства України до Законодавства Європейського Союзу [4]. Так, у розділі III даної Програми «Державна політика України щодо адаптації законодавства» визначено пріоритетні сфери адаптації законодавства, серед яких чільне місце займали питання, що пов'язані з інвестиційною діяльністю. А в розділі V Програми «Мета і завдання першого етапу виконання програми» одним із завдань закріплено діяльність щодо забезпечення правил конкуренції та захисту прав споживачів, що має пряме відношення й до вирішення завдань соціальної політики України.

У свою чергу, в розділі IV цієї Програми «Послідовність здійснення адаптації законодавства у пріоритетних сферах» такими завданнями стали наступні:

а) визначення актів *communautaire* (джерел правової системи Європейського Союзу), які регулюють правовідносини у відповідній сфері;

б) розроблення рекомендацій щодо приведення законодавства України у відповідність з *acquis communautaire* (актів Європейського Союзу).

При цьому, як це витікає із змісту п. 1 розділу IX зазначеної вище Програми, кожен законопроект, внесений до Верховної Ради України, протягом семи днів має надсилатися до Комітету Верховної Ради України з питань Європейської інтеграції для визначення належності законопроекту за предметом правового регулювання до сфер, правовідносини в яких регулюються правом Європейського Союзу, а потім Комітет протягом трьох днів передає законопроекти до уповноваженого центрального органу виконавчої влади для підготовки експертного висновку, який у 20-денний термін має його повернути до даного Комітету (п. 2).

Важливими, у зв'язку із запобіганням корупції та реалізацією завдань пенсійного і соціального забезпечення в Україні, є й ті положення розділу IX Програми, відповідно до яких нормативно-правові акти, які суперечать *acquis communautaire*, можуть прийматися лише за наявності достатнього обґрунтування необхідності прийняття такого акта і на чітко визначений у самому акті строк. Без сумніву, що ефективна реалізація усіх визначених у Загальнодержавній програмі адаптації законодавства України до законодавства Європейського Союзу завдань не тільки допоможе знизити рівень корупційних ризиків, а й створити належне середовище для відповідних іноземних суб'єктів даної діяльності, а також підвищити ефективність діяльності, що стосується пенсійного та іншого

забезпечення населення нашої держави.

Висновки. Отже, слід зазначити, що протягом 2004 р. (часу вступу в дію Закону України «Про Загальнодержавну програму адаптації законодавства України до законодавства Європейського Союзу») – 2014 р. (часу створення нових державних органів після Революції гідності [16]),

наша держава досить інертно та безсистемно підходила до реалізації завдань, що стосувались створення належного інвестиційного середовища в Україні, а це, у свою чергу, посилювало рівень проблемності фінансового наповнення Пенсійного фонду України та збільшувало корупційні ризики у зв'язку з цим.

Список використаних джерел

1. Сакс Дж., Ларден Б. Макроекономіка. Глобальний подход ; пер. с англ. Москва : Дело, 1996. 564 с.
2. Україна та міжнародна інтеграція. Роль і місце прокуратури у цих процесах : навч.-метод. рекомендації / Дзюрило А. Р., Колб О. Г., Зародюк З. А. та ін.; за заг. ред. к. ю. н., доцента Колба О. Г. Луцьк : ПП Іванюк В. П., 2002. 52 с.
3. Белорус О. Імперативи стратегічного розвитку України в умовах глобалізації. *Політична думка*. 2001. № 4. С. 63–68.
4. Про Загальнодержавну програму адаптації законодавства України до законодавства Європейського Союзу : Закон України від 18.03.2004 р. № 1629-IV. *Відомості Верховної Ради України*. 2004. № 29. Ст. 367.
5. Про національну безпеку України : Закон України від 21.06.2018 р. № 2469-VIII. *Відомості Верховної Ради України*. 2018. № 31. Ст. 241.
6. Кулик О. Г. Сучасна кримінальна ситуація в Україні: тенденції і прогноз. URL : <http://www.nbuv.gov.ua> (дата звернення: 08.12.2019).
7. Шостко О. Ю. Стан протидії корупції в Україні. *Запобігання корупції* : підручник / за заг. ред. д. ю. н., проф. Б. М. Головіна. Харків : Право, 2019. С. 36–40.
8. Корупційна злочинність в Україні : сучасний стан, детермінанти та запобігання : навч. посіб. / В. В. Василевич, О. М. Джу́жа, О. Г. Колб та ін.; за ред. проф. О. М. Джу́жи та доц. Е. В. Расюка. Київ : ФОП Маслаков, 2018. 340 с.
9. Запобігання корупції : підручник / Б. М. Головін, О. Г. Колб, В. Ф. Оболенцов та ін.; за заг. ред. Б. М. Головіна. Харків : Право, 2019. 296 с.
10. Виявлення та припинення діяльності організованих злочинних груп у сфері економіки : методичні рекомендації / Никифорчук Д. Й., Колб О. Г., Томма Р. П. та ін. Київ : Нац. акад. внутр. справ, 2018. 70 с.
11. Конституція України : офіційний текст. Київ : Алерта, 2019. 80 с.
12. Про міжнародні договори : Закон України від 22.12.1993 р. № 3767 (втратив чинність на підставі Закону України від 29.06.2004 р. № 1906-IV). *Відомості Верховної Ради України*. 2004. № 50. Ст. 540.
13. Погребняк С. П. Співвідношення міжнародного і національного права. *Теорія держави і права* / підручн. для студ. юрид. вищ. навч. закл. / О. В. Петришин, С. П. Погребняк, В. С. Смординський та ін.; за ред. О. В. Петришина. Харків : Право, 2014. С. 185–187.
14. Закон України «Про запобігання корупції» : офіц. текст. Київ : Алерта, 2018. 76 с.
15. Шостко О. Ю. Антикорупційна політика держави : кримінально-правові та кримінологічні аспекти / О. Ю. Шостко, Ю. П. Дзюба. *Питання боротьби зі злочинністю*. 2011. Вип. 21. С. 60–68.

16. Про майдан 2013–2014 р. р. Незламні / уклад. Медвідь В. Луцьк : Твердиня, 2014. 122 с.

References

1. Saks, Dzh., Larden, B. (1996). *Makroekonomika. Globalnyj podhod*. Moskva: Delo [in Russian].
2. Dzyurilo A. R., Kolb, O. G., Zarodyuk Z. A. (2002). *Ukrayina ta mizhnarodna integraciya. Rol i misce prokuraturi u cih procesah*. Luck: PP Ivanyuk V. P. [in Ukrainian].
3. Byelorus, O. (2001). Imperativi strategichnogo rozvitku Ukrayini v umovah globalizaciyi. *Politichna dumka*, 4, 63–68 [in Ukrainian].
4. Shostko, O. Yu. (2019). *Stan protidiyi korupciyi v Ukrayini. Zapobigannya korupciyi*. Harkiv: Pravo [in Ukrainian].
5. Dzhuzha, O. M. (Red.). (2018). *Korupciyna zlochinnist v Ukrayini: suchasnij stan, determinanti ta zapobigannya*. Kiyiv: FOP Maslakov [in Ukrainian].
6. Golovin, B. M., Kolb, O. G., Obolencov, V. F. (2019). *Zapobigannya korupciyi : pidruchnik*. Harkiv: Pravo [in Ukrainian].
7. Nikiforchuk, D. J., Kolb, O. G., Tomma, R. P. (2018). *Viyavlennya ta pripinennya diyalnosti organizovanih zlochinnih grup u sferi ekonomiki*. Kiyiv: Nac. akad. vnutr. sprav [in Ukrainian].
8. Petrishin, O. V. (red.). (2014). *Teoriya derzhavi i prava*. Harkiv: Pravo [in Ukrainian].
9. Shostko, O. Yu. (2011). Antikorupciyna politika derzhavi : kriminalno-pravovi ta kriminologichni aspekti. *Pitannya borotbi zi zlochinnistyu*, 21, 60–68 [in Ukrainian].

O. Kolb, Doctor of Laws, Professor, Professor of the Department of Criminal Law and Process of the Lviv Polytechnic National University

ORCID: 0000-0003-1792-4739

L. Duchiminska, the Head of Department of control and test work the headquarters of the Pension Fund of Ukraine in the Volyn region

Foreign investments as one of sources of filling of the budget of the Pension Fund of Ukraine and ways of prevention of offenses in this sphere

As practice shows, international economic integration is one of the main features of today's world economy, including Ukraine, including foreign investment activities. As Geoffrey D. Sachs rightly stated in this regard, the economic success of any country in the world is based on foreign trade and foreign investment. No country has yet succeeded in creating a healthy economy in isolation from the world economic system. That is why almost all countries in the world are joining regional and global associations, trying to solve existing problems and improve their economic performance, and recently the slogan of social integration of people on the Earth for the purpose of improving life, including opportunities for activation of foreign investment, has become widespread. to a specific country.

On this basis, Ukraine also faces the challenge of entering the international economic space by creating, among other things, a viable investment environment, overcoming backwardness, as well as low international competitiveness, including in the context of solving the problems of filling the Pension Fund of Ukraine, as well as, as correctly concluded by AG Belarus, degradation. At the same time, it should be

noted that today the world economy, which includes activities on foreign investment and social security of the population, is characterized by two opposite tendencies, namely: one of them is growing globalization, the integrity of the world economy, and the other - associated with the isolation, formation of economic centers of the world economy, economic support and mutual influence of individual countries and regions with regionalization.

In such conditions, Ukraine started active actions in 2004 aimed at its entry into the international economic space, adopting, in particular, the Law of Ukraine "On the National Program of Adaptation of the Legislation of Ukraine to the Legislation of the European Union", and in 2018 recognized as one of the priority national interests of our state sustainable development of the national economy, fixing it in paragraph 2 of Part 3 of Art. 3 of the Law of Ukraine "On National Security of Ukraine", which is important for the implementation of social policy objectives in Ukraine. At the same time, as shown by the results of this study, the current state of foreign investment in Ukraine is at a rather low level.

These circumstances led to the choice of the topic of this scientific article and defined its main task - to develop scientifically sound measures aimed at solving existing problems on these issues, including prevention of corruption risks in the sphere of pension and social security of the Ukrainian population.

Keywords: *investment; Pension Fund; social welfare; criminal offense; prevention; corruption risks; socially dangerous consequences.*